

L'impacte de les associacions juvenils de la Comunitat Valenciana

Educació en valors, activitats, implicació, compromís, voluntariat, participació i transformació de la realitat.
2021

GENERALITAT
VALENCIANA

IVAJ

Institut Valencià
de la Joventut

observatorijove

Fundació Horta Sud

Contingut

Introducció

Què es pretén amb aquest estudi?

Com s'ha realitzat?

Metodologia en la recollida de les respostes

Dades generals

Associacions juvenils declarades d'Utilitat Pública

Àmbits d'actuació

Camps d'acció

Activitats que realitzen

Persones joves associades

Distribució per edat, persones voluntàries

Distribució per sexe, persones associades

Distribució per sexe, junta directiva

Personal contractat

Ingressos totals

Ingressos per subvencions

Despeses

Conclusions i propostes de futur

Bibliografia

Gràcies a les associacions juvenils participants

Imma López Primo, presidenta de la Fundació Horta Sud

El teixit associatiu és una peça clau en la vida dels nostres barris i municipis. Amb milers d'activitats organitzades cada any, les associacions dinamitzen la cultura, la festa, l'esport, l'educació en la diversitat, les tradicions... Promouen la igualtat i la solidaritat, contribueixen al desenvolupament comunitari i són escoles de democràcia i de diàleg. El moviment associatiu és un agent essencial en la construcció d'una societat més sensible cap al progrés i desenvolupament, els drets humans i la democràcia participativa. L'associacionisme és, per tant, un element fonamental per a la cohesió social i la vertebració de la participació ciutadana.

Reconéixer la participació i l'associacionisme com un dret bàsic implica que les administracions públiques han de desenvolupar i facilitar els mecanismes necessaris perquè aquests drets s'exercisquen amb capacitat plena i informada. En aquest sentit, m'agradaria recuperar algunes de les idees que marquen el sentit dels marcs jurídics reguladors de les polítiques de joventut en assenyalar que aquestes es perfilaran i desenvoluparan des de la participació directa i amb corresponsabilitat a través de les entitats i del teixit associatiu juvenil. Per tant, i amb el convenciment que l'aportació que feu les entitats juvenils als nostres municipis és mesurable i imprescindible, aquest estudi pretén oferir unes conclusions per a la reflexió amb l'objectiu de caminar conjuntament cap a un model associatiu on les entitats:

- Recuperen els valors, la cultura, la solidaritat, el compromís en millorar la societat, que generen idees, nous projectes i pensament crític.
- Transformen la realitat, generen llocs de treball, mobilitzen recursos i detecten les necessitats del seu entorn.
- Eduquen en la democràcia, en el diàleg, en la participació real, en una ciutadania activa i compromesa.
- Es comprometen amb la millora del seu municipi i amb la defensa dels drets humans i valors democràtics.

Introducció

Les associacions juvenils són escoles de democràcia i en aquestes la joventut practica la participació i aprèn competències bàsiques per al seu desenvolupament personal i adquireix capacitat crítica i autonomia. Les associacions juvenils, i l'associacionisme en general, compromeses amb la defensa dels drets humans i els valors democràtics, aporten molt a la societat.

Des de l'IVAJ i la Fundació Horta Sud ajudem a enfortir el moviment associatiu a partir dels eixos següents:

- 1. Transparència i compliment de la legalitat.** Les associacions han de ser capdavanteres i s'han de convertir en un element educatiu imprescindible per a continuar treballant per la cultura de la transparència i compliment de la legalitat en el nostre país. Les associacions aproven els comptes i les memòries en l'assemblea anual i han de publicar els seus comptes, mostrar en què s'han gastat els diners, qui són les persones de la junta directiva, els seus projectes, les memòries, etc.
- 2. Representatives, fortes i autònomes.** Les associacions han d'incrementar la seua base social i ser més autònomes i independents també en el seu finançament. La seua base social i l'autonomia financera els donarà autoritat moral i capacitat crítica per poder transformar la realitat.
- 3. Treball en xarxa entre les entitats.** És el moment de teixir xarxes per a aprofitar les sinergies, millorar la nostra incidència i tindre més representativitat. És temps d'unir-se i fusionar-se amb altres entitats.
- 4. Equilibri en el compliment de les quatre funcions del moviment associatiu:** la funció social (construcció de societat, valors, cultura, solidaritat entre les persones...); la funció educativa (eduquen en competències, habilitats, responsabilitats, són escoles de democràcia, de diàleg, consens...); la funció econòmica (generen llocs de treball, aporten al PIB de forma més justa i igualitària, mobilitzen recursos...); la funció política (control de l'acció política, denuncien les causes dels problemes i actuen sobre les conseqüències, s'impliquen en la solució...).
- 5. Canvi de la relació entre l'Administració i les associacions.** La col·laboració entre l'Administració pública i el teixit associatiu és fonamental i, per tant, cal trobar formes de relacionar-se més eficaçes, que respecten les funcions pròpies de cadascuna de les parts.

Ambdues comparteixen molts aspectes de l'esfera pública, però un sector no és competència de l'altre, tot el contrari. A tal fi, convé recordar l'article 16 de la Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat Valenciana, de polítiques integrals de joventut, que defineix la participació juvenil com el conjunt d'accions i de processos que generen, entre les persones joves, la capacitat per a incidir en el seu entorn, en les seues relacions i en el seu desenvolupament personal i col·lectiu, per a intervenir-hi i transformar-les. Aquesta participació pot dur-se a terme, tant individualment com col·lectivament, amb igualtat d'oportunitats, a través d'entitats juvenils, grups de joves o consells de joventut, i d'una manera horitzontal, lliure i democràtica. Així mateix, la llei assenyala que les administracions públiques, amb l'objectiu d'afavorir la cultura democràtica i ciutadana de la joventut, fomentaran els processos participatius com a eines per a la construcció de les polítiques públiques que afecten a la joventut com a ciutadans i ciutadanes.

Per altra banda, cal recordar l'esperit de la Llei orgànica 1/2002 de 22 de març, reguladora del dret d'associació:

- Les associacions han d'exercir la seua funció de representació i control polític, per afavorir salut democràtica de la societat.
- Les associacions representen els interessos de la ciutadania davant els poders públics i desenvolupen una funció essencial i imprescindible, entre altres, en les polítiques de desenvolupament, medi ambient, promoció dels drets humans, joventut, salut pública, cultura, creació d'ocupació i altres de similar naturalesa. Des de les associacions haurem de fer-ho efectiu.
- L'Administració pública ha de garantir la participació de les associacions en la vida social i política, des d'un esperit de llibertat i pluralisme, reconeixent, al mateix temps, la importància de la funció que compleixen com a agents de canvi i transformació social, d'acord amb el principi de subsidiarietat.

Què es pretén amb aquest estudi?

Amb aquest estudi volem mostrar de manera objectiva el que aporten les associacions juvenils de la Comunitat Valenciana, transformant en xifres el resultat de la seua implicació, el compromís i la participació de tantes i tantes persones que treballen de manera voluntària.

Som conscients de la dificultat del projecte i dels reptes a què ens enfrontem, en ser la primera vegada que es planteja avaluar l'impacte de l'associacionisme juvenil en la nostra societat. Per tal de prendre consciència i amb voluntat de millora, assenyallem algunes de les principals dificultats amb les quals ens hem trobat:

- La mancança de fonts que repleguen informació de l'aportació de les associacions.
- No sistematitzem la recollida de dades des del moviment associatiu amb criteris compartits i, excepte la Fundació Horta Sud, no existeix cap entitat que arreplegue aquestes dades.
- Desconeixem el nombre real d'associacions que hi ha actuant al territori. Els registres d'associacions existents no estan actualitzats i no sabem quantes associacions han deixat de tindre activitat.
- L'estudi s'ha centrat específicament en la tipologia que marca l'article 17 de la Llei de Joventut. Hem arribat a part de les associacions juvenils, les seues federacions, les associacions d'alumnat,... Però no hem inclòs joves que participen en les associacions de caràcter general, (culturals, esportives, festives, entre altres) i que hui dia són l'opció majoritària de participació associativa entre la joventut.

Malgrat tot, volem fer una aproximació en alguns temes, més que com a dades extrapolables al conjunt d'entitats, si almenys com una fotografia d'allò que aporten les entitats estudiades, amb l'objectiu de reflexionar sobre el paper que desenvolupen les associacions juvenils com a entitats essencials per a la vida de moltes persones i per a la pròpia democràcia.

També volem incidir en la necessitat de sistematitzar la recollida d'aquestes dades per a poder tindre informació del que suposa la inversió de polítiques públiques en els temes analitzats i el retorn de les associacions a la societat. Tot això sense mesurar les qüestions més qualitatives i el que aporten en l'àmbit dels valors i competències que es treballen a les associacions juvenils i el seu paper com a vertaderes escoles de democràcia i participació.

Així mateix, amb aquest projecte, també volem:

- **Donar visibilitat, valorar, agrair i reconèixer l'aportació social i econòmica** que les associacions juvenils realitzen a la societat amb dades objectives: persones associades, voluntàries, hores de dedicació, recursos econòmics, etc.
- **Fomentar la corresponsabilitat entre l'Administració pública i les associacions juvenils.** Les ciutats necessiten la col·laboració recíproca d'ambdues entitats, cadascuna des del seu paper. No podem afrontar la política, els reptes de futur de les nostres ciutats i del planeta, pensant que sols des de l'Administració es poden canviar les coses. La Llei orgànica dona un paper fonamental a les associacions que haurem de tindre en compte per a començar a construir una relació de respecte i igualtat.
- **Construir tot allò que és públic des de la cogestió.** Les associacions juvenils fan una aportació vital dins de les seues comunitats de referència, ja que dinamitzen contínuament diferents espais i persones dins dels nostres municipis. En aquest sentit, obrin espais on poder fer-se preguntes sobre com volem viure conjuntament. Volem trencar la visió que la cosa pública només és allò que fa referència a l'Administració pública. Cal fer valdre tota la tasca i el potencial que aporten les associacions a la nostra ciutat, perquè estan actuant a l'espai públic i, sobretot, gestionant projectes, espais i serveis amb vocació de servei públic.
- **Fer pedagogia.** Les associacions juvenils han de ser transparents, arreplegar dades i avaluar-les per a poder avançar. Volem construir un relat comú i compartit entre totes les entitats. Totes les associacions som importants, juntes som més fortes, més eficaces i més autònomes.

Com s'ha realitzat?

Com déiem abans, crear un relat compartit entre el moviment associatiu i les institucions públiques sobre el que suposa l'aportació i l'impacte social i econòmic de les associacions no és fàcil.

Per altra banda, les associacions juvenils expressen la necessitat de donar visibilitat i valorar l'aportació del moviment associatiu als municipis del nostre entorn. És un reclam que sorgeix de les associacions mateixes i que s'ha anat recollint al llarg de les diferents jornades de participació que des de la Fundació Horta Sud portem a terme, en les quals s'analitza la realitat que les envolta i s'estudien propostes de millora.

Per tal de donar resposta a les dues qüestions anteriors (la inexistència d'un registre que arreplegue les dades i la necessitat de posar en valor la tasca associativa), la Fundació Horta Sud va crear en el 2015 una plataforma informàtica amb l'objectiu de recollir i analitzar, amb dades quantitatives, l'impacte de les nostres associacions. Aquestes dades es poden consultar al web **associacions.org**.

a. Metodologia en la recollida de les respostes:

Al Registre d'Associacions Juvenils i Entitats Prestadores de Serveis a la Joventut hi ha registrades 1.106 associacions¹. El Registre conté el nombre d'associacions juvenils que s'han registrat al llarg de la història, incloent-hi les associacions que, tot i que deixen de tindre activitat, no han comunicat la seua baixa al Registre i per tant desconexem el nombre exacte d'associacions que tenen activitat. Per altra banda, les persones joves també participen en associacions que no són juvenils, com són les associacions esportives, musicals, culturals, etc.

Han contestat 77 associacions al qüestionari. Aquestes entitats suposen un 7% del total d'entitats inscrites en el Registre. El procés ha estat el següent:

- Adequació del formulari amb les aportacions de l'IVAJ i el Consell de la Joventut.
- Disseny del formulari en línia per a arreplegar les dades corresponents a l'exercici econòmic de l'any 2020.

¹. Dades facilitades per IVAJ en febrer de 2021.

- Enviament, per part de l'IVAJ, d'un correu electrònic a totes les associacions juvenils de les quals l'IVAJ disponia d'adreça electrònica registrades en el Registre d'Associacions Juvenils i Entitats Prestadores de Serveis a la Joventut per a donar a conèixer l'objectiu del projecte i animar les associacions a emplenar el formulari. En el cos del correu s'incloïa l'URL per a sol·licitar l'enllaç individual, únic per a cada entitat, amb el qual es podia respondre directament al qüestionari en línia. Tant el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana com la Fundació Horta Sud també enviaren correus a les seues bases de dades.
- Difusió del projecte a través de les xarxes socials de la Fundació Horta Sud, l'IVAJ i el Consell Valencià de la Joventut i enviament de notes de premsa.
- Des del Consell Valencià de la Joventut s'ha reforçat la campanya de recollida d'enquestes telefonant a un gran nombre d'associacions juvenils per a motivar-les a respondre al qüestionari. Per part de la Fundació Horta Sud, també s'ha contactat amb totes les associacions que han participat en les sessions del servei d'assessories, els cursos de formació i en la convocatòria d'ajudes a projectes interassociatius de la Fundació Horta Sud.
- Per a garantir major exactitud de les dades, algunes respostes s'han verificat telefònicament amb algunes associacions juvenils, alhora que part dels ingressos per subvencions han sigut contrastats amb la Base de Dades Nacional de Subvencions i s'han consultat, a més, algunes webs d'organismes oficials per disposar de diferents fonts d'informació.
- La recollida d'enquestes es va fer entre els mesos d'abril i juliol. El termini per a rebre les enquestes contestades estava previst per al 15 de maig, però vist que les associacions continuaven enviant les seues enquestes, es va allargar fins al 20 de juliol. Cal destacar, en aquest sentit, la inestimable col·laboració de les associacions juvenils que s'han pres el seu temps per a respondre a les preguntes i han atès les telefonades posteriors, necessàries per a aclarir dubtes respecte a les dades, a fi de confirmar-les per ajustar l'estudi a la seua realitat.
- És important destacar que en aquest estudi no hem realitzat cap extrapolació de dades. Els resultats extrets en l'estudi són una fotografia de la situació de les 77 entitats participants. Una fotografia que ens apropa a la realitat del teixit associatiu de la Comunitat Valenciana i ens proporciona l'oportunitat de reflexionar i plantejar propostes de futur.

Dades generals

Població total
a la Comunitat
Valenciana²
5.057.353

Població jove
d'entre 12 a 30
anys³
996.187

Pressupost
executat de
l'IVAJ⁴
14.251.585€

Despesa per
jove
14€

Pressupost per
a associacions
juvenils⁵
923.802€

Despesa en
associacions
juvenils per jove
1€

Percentatge
pressupost
IVAJ destinat a
associacions
6,5%

Associacions al Registre
d'Associacions Juvenils i
Entitats Prestadores de Serveis
a la Joventut de la Comunitat
Valenciana (IVAJ)⁶
1.106

2. Font: Conselleria
d'economia a 1 de gener
de 2020.

3. Font: Conselleria
d'economia a 1 de gener
de 2020.

4. Font: IVAJ.

5. Font: IVAJ.

6. Font: IVAJ a març de
2021.

Associacions juvenils declarades d'utilitat pública

La declaració d'utilitat pública és un reconeixement per part del govern de l'Estat de la tasca social que fan algunes associacions que promouen l'interès general, no sols de les seues persones associades, sinó de la societat en general. Per a demanar aquest reconeixement, les associacions han de complir els requisits que marca la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, i iniciar el procediment administratiu per a la seua sol·licitud.

Un 15% de les associacions juvenils que han contestat al qüestionari estan declarades d'utilitat pública i compten amb els avantatges fiscals que suposa aquest reconeixement.

Àmbits d'actuació

El 53% de les associacions juvenils actuen en l'àmbit local. El percentatge d'associacions que actuen a escala autonòmica és del 30%. L'àmbit comarcal, l'estatal i l' internacional representen prop del 6% cadascun.

Camps d'acció

Per a aquesta qüestió, en formar part totes les entitats del mateix camp d'acció, infància, adolescència i joventut, hem elaborat una subcategoria que les identificara amb mes concreció.

El camp d'acció més assenyalat es el de l'educació no formal i oci educatiu, amb un 43%. El 19% de les entitats assenyalaren el camp d'educació formal (associacions d'alumnat universitari i no universitari), seguides de partits polítics i sindicats, amb un 10% cadascuna. La resta de camps d'acció (ecologia, medi ambient i mobilitat sostenible, integració, cooperació per a desenvolupament esport, música, cultura festiva i tradició) presenten percentatges inferiors al 10%.

L'estructura del món associatiu es caracteritza per l'heterogeneïtat, hi ha associacions que es dediquen a molts camps d'actuació o sectors, com bé s'assenyala al llibre *L'associacionisme a l'Horta Sud*, investigació realitzada per Antonio Ariño i Maria Albert. Mentre que en altres moments històrics l'associacionisme dels nostres territoris tenia un caràcter multifuncional ((com, per exemple, l'Ateneu o el Casino, els quals complien múltiples funcions, i el mateix va succeir posteriorment amb les associacions veïnals), l'associacionisme contemporani tendeix a l'especialització funcional.

Cada dia naixen més associacions, seguint amb la tendència a l'atomització i l'especialització del moviment associatiu, però aquest fenomen no està fent que les taxes d'afiliació del conjunt de la població augmenten.

Activitats que realitzen

Les associacions donen vida a la ciutat

En un any marcat per la pandèmia de la COVID-19, les associacions han vist afectada la seua activitat. Com a conseqüència d'aquesta situació, les entitats han hagut de modificar les seues activitats, totalment o parcialment, adequant-les a les noves necessitats de la població o fent-les de forma virtual.

Les associacions que han participat en l'estudi han realitzat al voltant de 5.800 activitats puntuals anuals, amb una participació mitjana de més de 60 persones per activitat. Respecte de les activitats periòdiques, aquelles que es repeteixen setmanalment, més de 1.000 s'han mantingut al llarg de l'any, amb una participació d'aproximadament 30 persones de mitjana per activitat.

Les associacions s'encarreguen diàriament de donar vida al nostre territori, organitzen la major part de l'activitat de temps lliure de totes les edats: esports, educació musical, festes, activitats extraescolars, juvenils, dona, tallers culturals, etc. La conversió de les associacions com a gestores de serveis⁷ és cada vegada més evident, però també els ha permès desenvolupar i ampliar l'oferta d'activitats que gestionen i convertir-se en el cor de les nostres ciutats. Una ciutat sense activitat associativa és una ciutat sense vida.

7. Merino Pareja, R. (2006). Participación y asociacionismo de los jóvenes en Europa. Tendencias sociales y retos sociopolíticos. Revista Internacional de Sociología (Vol. LXIV, núm 43), 193-215.

5.836 Activitats puntuals anuals	60 Mitjana participants / activitats puntuals anuals
1.032 Activitats periòdiques anuals	30 Mitjana participants / activitats periòdiques anuals

Aquestes activitats desenvolupades per les associacions, amb vocació de servei públic, són també formes de participar i d'incidir en la vida del municipi i en les polítiques públiques. Les associacions juvenils vetlen pel compliment i desenvolupament d'una política d'oci i temps lliure més sana i arrelada al territori. A més, ho fan d'una manera estable en el temps i organitzada, que genera comunitat i pensa en el bé comú per damunt del bé particular i l'individualisme.

La majoria d'aquestes activitats estan gestionades amb recursos propis i subvencions, però hi ha altres fórmules de gestió d'activitats i espais en les quals podem avançar, com la gestió cívica o els concerts. En qualsevol cas, és necessari crear sistemes que donen més estabilitat en el temps, més enllà de les convocatòries de subvencions anuals de concurrència competitiva. A altres països d'Europa la gestió de serveis, projectes o espais públics per part de la ciutadania ha estat més desenvolupada des que va acabar la II Guerra Mundial. Per exemple, a França, la majoria de les cases de joventut i cultura són gestionades per la FFMJC (Fédération Française des Maisons des Jeunes et de la Culture), que compta amb més de 560 cases associades, 12.000 persones voluntàries i 2.500 llocs de treball. A la ciutat de Munic, amb una grandària similar a la de Barcelona, existeixen més de 90 clubs juvenils, finançats fonamentalment per les autoritats locals (Merino, 2006). A Itàlia, l'article 118 de la Constitució defineix i regula el principi de subsidiarietat segons el qual "l'Estat, les regions, les províncies, les ciutats metropolitanes i els municipis afavoreixen la iniciativa autònoma dels ciutadans, individuals i associats, per la realització d'activitats d'interès general, basats en el principi de subsidiarietat". També a Barcelona, 18 casals de barri de l'ajuntament són gestionats per agrupacions d'associacions amb la fórmula de gestió cívica.

Persones associades

Les 77 entitats enquestades representen a 33.556 persones joves⁸ associades.

A Espanya, segons l'Observatori de la Joventut de l'INJUVE, el 38% de la població juvenil es troba associada. El 36% declara que mai ha estat associada, mentre que el 27% de joves van pertànyer a alguna associació en el passat, però no ho fan en l'actualitat.⁹

La joventut s'associa amb els percentatges semblants a la resta de població.

37% associades

36% mai ha estat associat

27% ha esta associat, però ara no

Font: Sondeig d'opinió INJUVE 2014

La proporció de persones associades és clau per a valorar l'impacte del moviment associatiu de la Comunitat Valenciana. No obstant això, cal prendre aquesta referència diferenciant entre els distints nivells de participació i compromís de les persones que actuen des de les associacions. Encara que les dades recollides no ho distingeixen, hem de tindre en compte aquests diferents nivells:

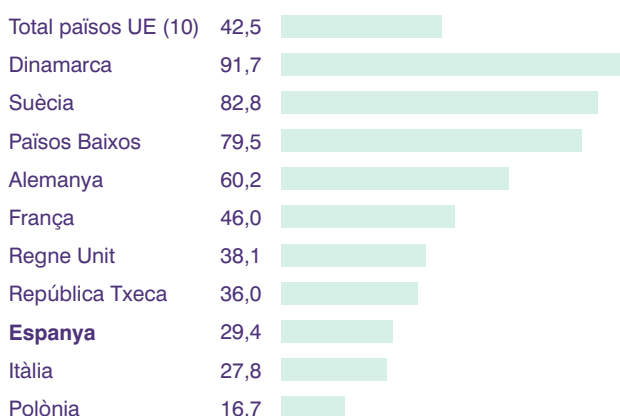
- Persones beneficiàries o consumidores, considerant així totes aquelles persones que és beneficien o consumeixen activitats o serveis puntuals. Es tracta del nivell més baix de compromís amb l'associació.

- Persones usuàries que utilitzen els serveis de les associacions juvenils i participen en les seues activitats.
- Persones associades que, segons la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, tenen una sèrie de deures i drets respecte de l'associació que, tal vegada, no serien aplicables a les persones usuàries i consumidores.
- Persones associades que assumeixen tasques de voluntariat dins de l'associació.

Per tant, és important que en un futur puguem dimensionar correctament la base social de l'associacionisme juvenil de la Comunitat Valenciana, diferenciant clarament les persones associades d'altres possibles figures segons els nivells de participació. Aquesta avaluació de l'impacte de l'associacionisme juvenil pot animar a aquestes entitats perquè reflexionen sobre els diferents nivells de participació de la seua base social, i així, a partir de la sistematització de la recollida de dades, encetar estratègies per tal d'incrementar el nivell de compromís de les seues persones associades.

A Europa, el percentatge de pertinença a alguna associació és del 42,5%, amb Dinamarca, Suècia i Països Baixos ocupant les posicions més altes (el 80% de la seua població pertany a alguna associació), mentre Espanya, Itàlia i Polònia queden en les posicions més baixes, amb un percentatge inferior al 30%¹⁰.

Pertinença a alguna associació o grup. Base: total de casos

10. Estudio Internacional de la Fundación BBVA: Values And Worldviews

Motius pels quals pertany o va pertànyer a alguna associació

Els motius pels quals les persones s'animen a participar en alguna associació són diversos i personals. Més enllà d'això, el més important és que la gent s'organitze, s'associe i participe. Resulta interessant comprovar el que assenyala el Baròmetre del CIS, núm. 3.195 de novembre de 2017, respecte dels motius pels quals s'associen les persones.

Podem observar com, a les associacions amb un component marcadament solidari o caritatiu, les persones hi participen per motius ideològics, de principis o perquè consideren que cal implicar-se amb el món que els envolta. Veiem, per exemple, com aquests percentatges suposen el 38,1% en el cas de participar en associacions pacifistes i de defensa dels drets humans, o, en el cas d'associacions caritatives, el 39,3% considera que és una qüestió totalment necessària.

Per altra banda, en les associacions esportives o culturals, trobem motius més relacionats amb la sociabilitat i veiem com el sentit que mobilitza les persones a participar en aquestes és ocupar el temps lliure en una activitat que els resulta agradable i beneficiosa.

	Alguna associació de caritat o ajuda social (Càritas, Cruz Roja, etc.)	Un club o associació esportiva	Un grup cultural o d'oci	Una organització ecologista (Greenpeace, etc.)	Una organització pacifista, de drets humans, de comerç just (Intermón, Amnistia Internacional, SOS Racismo, etc.)	Una associació juvenil o estudiantil	Un altre tipus d'associació voluntària (associacions de pares i mares, associacions veïnals però no comunitàries veïnals etc.)
Per ocupar el temps en una activitat que li agrada	4,9%	68,6%	40,2%	7,2%	0,5%	16,6%	6,8%
Per posar en pràctica les seues idees, valors, principis	30,6%	4,0%	9,5%	36,0%	38,1%	17,4%	12,3%
Perquè de manera conjunta es poden aconseguir més objectius que individualment	10,6%	2,0%	4,2%	16,2%	11,3%	14,1%	22,4%
Per defensar els seus interessos	0,9%	1,7%	2,0%	0,9%	1,5%	10,4%	13,2%
Per relacionar-se amb altres persones	1,4%	6,9%	20,4%	1,8%	-	12,4%	3,1%
Per tradició familiar	2,8%	2,9%	3,3%	0,9%	1,5%	0,8%	0,9%
Perquè considera a la implicació personal o ciutadana és necessària	39,3%	2,7%	5,7%	27,0%	37,1%	7,1%	19,1%
Per informar-se	-	0,2%	0,9%	0,9%	-	2,5%	9,0%
Per amistat	1,4%	3,5%	5,9%	-	-	8,7	1,9%
Per obligació professional	0,7%	1,8%	0,7%	-	0,5	0,4	2,4%
Un altre motiu	0,2%	1,0%	0,4%	-	-	1,2%	3,1%
N.C.	7,2%	4,7%	6,8%	9,0%	9,3%	8,3%	5,9%
(N)	(568%)	(595%)	(455%)	(111%)	(194%)	(241%)	(424%)

Font: Baròmetre del CIS núm 3195 de novembre de 2017

Persones associades que assumeixen tasques de voluntariat

El 31% de les persones associades a les entitats participants en l'estudi assumeixen tasques de voluntariat, és a dir, 10.475 persones estan dedicant hores de la seua vida a treballar per la joventut, promovent oci alternatiu, educant en valors, millorant l'educació o el món en el que vivim.

Per altra banda, segons l'*Informe de Joventut de la Comunitat Valenciana 2020*¹¹ publicat per l'IVAJ, el 16% de la població juvenil de la Comunitat Valenciana col·labora amb ONGs o accions de voluntariat. Açò suposa que al voltant de 160.000 joves realitzen tasques de voluntariat.

Que la joventut assumisca responsabilitats en el seus projectes els motiva, com assenyala Hopenhayn, a *«col·locar-se com a protagonista i no com a marginat, com a proveïdor i no com a dependent, com a heroi i no com a víctima, com a meritori i no com a objecte de sospita per part dels adults»* (Hopenhayn 2007:9)¹². Aquest canvi de posicionament suposa una vertadera transformació social en relació a l'actual paper que ocupen els i les joves en les polítiques de joventut¹³ (Agudo 2011:11)

Segons el *Center for Civil Society Studies* de la Universitat John Hopkins, entre el període comprés entre els anys 1996 i 2000, el percentatge de població voluntària a Espanya era del 5%. No obstant això, sembla que el voluntariat ha augmentat i, segons dades de la Plataforma del Voluntariado de España, el percentatge de persones voluntàries arriba al 10,7% actualment. A la Comunitat Valenciana, les dades indiquen que el 5,6% de la població està fent tasques de voluntariat en la seua associació, lluny de la mitjana europea, situada en un 19,3%.

11. <http://observatorijove.info/doc/Estudi002.pdf>

12. Hopenhayn, M. (2007). *Juventud y política pública: un binomio por armar*. Ponencia del Colectivo Latinoamericano de Jóvenes promotores en Juventud y Comisión Económica para América Latina y El Caribe, en el Congreso FLACSO 50 años.

13. Agudo, Y. et al (2011). *Capacidades y límites de la acción juvenil : asociacionismo, nuevas tecnologías y música*. Revista de Estudios de Juventud. (núm. 95), 10-30.

Country	Value of volunteer work	People volunteering*	
	(millions US \$)	number (thousands)	percent of adult population
Argentina	\$2,693.2	1,913	8%
Australia	\$4,484.8	1,832	13%
Austria	\$1,380.4	550	8%
Belgium	\$4,197.7	809	10%
Brazil	\$754.1	6,483	6%
Colombia	\$229.1	1,149	5%
Czech Rep.	\$196.4	381	5%
Egypt	\$22.1	233	1%
Finland	\$2,657.5	326	8%
France	\$41,929.6	6,536	14%
Germany	\$48,433.0	7,071	10%
Hungary	\$49.7	277	3%
India	\$1,355.9	16,490	2%
Ireland	\$715.6	293	11%
Israel	\$894.7	235	6%
Italy	\$8,290.7	2,048	4%
Japan	\$23,354.8	485	0.5%
Kenya	\$52.0	955	6%
Mexico	\$219.6	30	0.1%
Morocco	\$98.4	699	4%
Netherlands	\$16,991.6	1,962	16%
Norway	\$4,255.8	1,847	52%
Pakistan	\$68.1	133	0.2%
Peru	\$38.2	729	5%
Philippines	\$775.9	2,833	6%
Poland	\$150.8	3,614	12%
Romania	\$155.0	325	2%
Slovakia	\$7.3	149	4%
South Africa	\$960.5	2,659	9%
South Korea	\$2,433.2	1,204	3%
Spain	\$7,055.1	1,681	5%
Sweden	\$10,206.1	2,009	28%
Tanzania	\$289.5	2,092	11%
Uganda	\$30.5	2,606	23%
United Kingdom	\$21,976.2	14,357	30%
United States	\$109,012.6	44,564	22%
Total	\$316,415.6	131,557	-
Developing / transitional country average			6%
Developed country average			15%
All-country average			10%

Volunteering, 36 countries, 1995-2000*See methodological appendix for estimating procedures.SOURCE: Lester M. Salamon, S. Wojciech Sokolowski, and Associates, *Global Civil Society: Dimensions of the Nonprofit Sector, Volume Two* (Bloomfield, CT: Kumarian Press, 2004).Country-specific data, including data published after 2004 can be found in the Center for Civil Society Studies publications database.

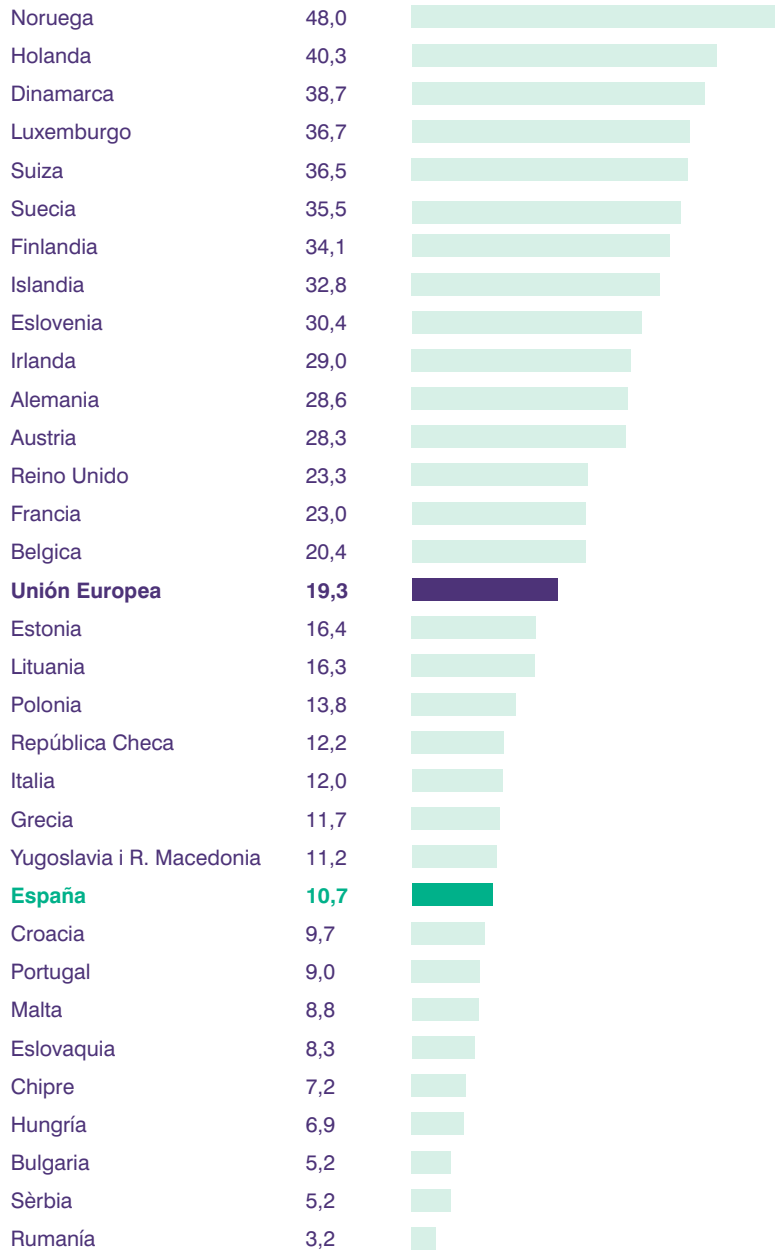
El concepte de voluntariat és molt difús i és un terme relativament nou al nostre país. No fa tant de temps que s'utilitzava aquest concepte per a referir-se a aquell jove que se n'anava al servei militar de forma voluntària, accepció que encara es conserva al diccionari de la *Real Academia de la Lengua Española*. En altres moments no hi ha hagut necessitat de diferenciar aquelles persones que, dins d'una associació, assumien tasques i compromisos dins de l'associació, en tot cas eren les persones associades, militants, membres de la junta directiva, etc.

Amb la Llei de Voluntariat 4/2001 de la Generalitat Valenciana, aquest perfil ha d'aparèixer definit en els estatuts de les entitats i concretar clarament els seus drets i deures.

En qualsevol cas, el fet que més gent assumisca responsabilitats a les associacions és un tema clau per al moviment associatiu i l'educació en la participació.

Percentatge de persones voluntàries per països

Font: Plataforma del Voluntariado de España

0—2 hores: 45%

2—5 hores: 34%

més 5 hores: 21%

El 45% dels i les joves voluntàries dedica entre una i dues hores a la setmana a fer tasques de voluntariat, el 34% dedica entre 2 i 5 hores setmanals i el 21% dedica més de 5 hores a la setmana.

Les més de 10.475 persones voluntàries dediquen al voltant de 26.400 hores a la setmana de manera desinteressada, a millorar la vida de les persones i del seu entorn.

Si tractàrem de quantificar econòmicament el nombre d'hores dedicades pel voluntariat de forma desinteressada a les seues associacions, estàrem parlant de més de **13,7 milions d'euros que no apareixen valorats en cap lloc.**

A Espanya, tres milions de persones es consideren “voluntàries” i practiquen el voluntariat (afiliades o no), de les quals un poc més d'un milió dediquen almenys 20 hores al mes a la seua acció voluntària (Alberich 2007)¹⁴.

Peter Drucker, al seu llibre *Las Nuevas Realidades*¹⁵, introdueix el terme de PIB ocult, referint-se a aquelles accions que fan les persones voluntàries per a millorar la comunitat, les quals no apareixen valorades al PIB d'un país però que hauríem de tindre-ho en compte.

14. Alberich, T. (2007). *Asociaciones y Movimiento Sociales en España. Cuatro décadas de cambios*. Revista de Estudios de Juventud, (n.º 76), 72-91.

15. Drucker, Peter (1999). *Las Nuevas Realidades*. Barcelona: EDHASA.

Distribució per edat, persones voluntàries

De les entitats participants a l'estudi, la franja de joves que més participa en tasques de voluntariat està localitzada entre les persones de 18 i 23 anys amb el 45% del total. Li segueixen les que tenen entre 24 i 30 anys, amb un percentatge del 32%. Els i les joves de 12 a 17 anys es troben en tercer lloc, amb un percentatge del 17% i els majors de 30 representen el 6%.

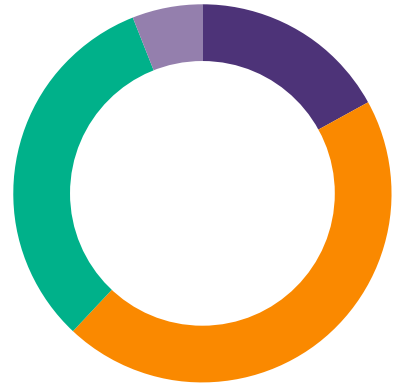
Voluntariat de menys de 30 anys a les associacions per edat.

De 12 a 17 anys: 17%

De 18 a 23 anys: 45%

De 24 a 30 anys: 32 %

Més de 30 anys: 6%

Piràmide de població a la Comunitat Valenciana¹⁶

De 12 a 17 anys: 32%

De 18 a 23 anys: 30%

De 24 a 30 anys: 37 %

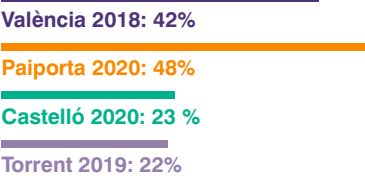

16. Població segons territori, sexe i edat a de la C.V. a 01/01/2020, facilitat per IVAJ.

Respecte del fals mite que la joventut no assumeix responsabilitats, els estudis d'avaluació de l'impacte de les associacions realitzats per la Fundació Horta Sud indiquen el contrari. Cal destacar que a la ciutat de València, on el 42% del voluntariat que es fa a la capital es troba en les persones menors de 30 anys.¹⁷

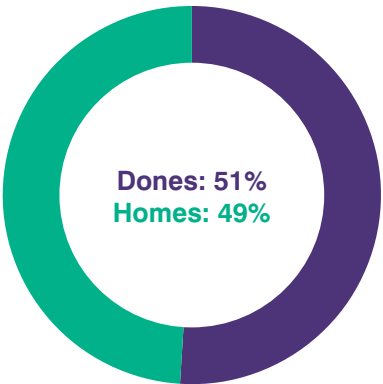
També ens trobem el mateix cas al municipi de Paiporta, on quasi la meitat del voluntariat és assumit per la joventut, al voltant de un 48%.¹⁸

Voluntariat de menys de 30 anys
a les associacions per edat.

Distribució per sexe, persones associades

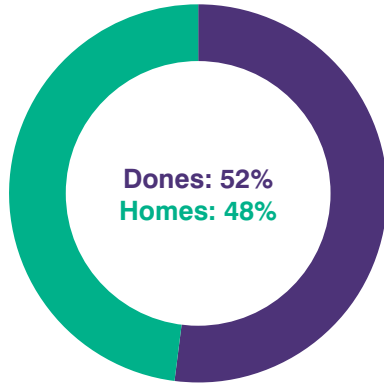
El 51% de les persones associades són dones i el 49% són homes. Pràcticament no hi ha distinció quant a la participació de les i els joves, percentatges molt semblants als estudis d'avaluació de l'impacte de la Fundació Horta Sud a altres municipis. Aquestes xifres no volen dir que totes les associacions siguin paritàries, i per tant, mantenim el repte de fer les nostres associacions més paritàries i, sobretot, d'educar en la igualtat dins de les associacions, en les actituds, repartiment de responsabilitats, respecte, etc.

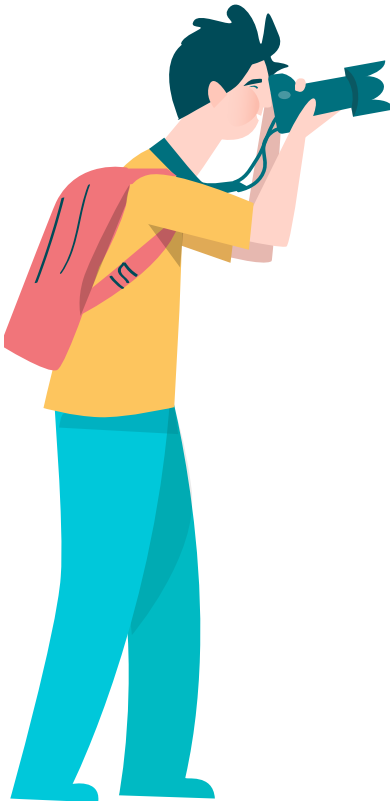
17. Estudi d'avaluació d'impacte del teixit associatiu a Paiporta 2020, elaborat per l'Ajuntament de Paiporta i la Fundació Horta Sud.

18. Estudi d'avaluació d'impacte del teixit associatiu a València 2019, elaborat pel Servei de Transparència i Govern Obert de l'Ajuntament de València i la Fundació Horta Sud.

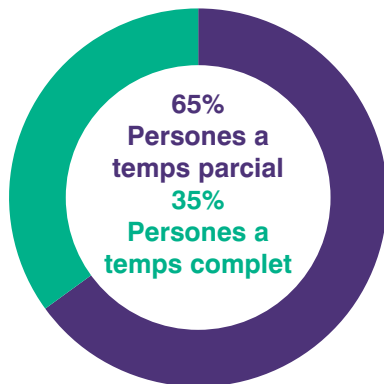
Distribució per sexe, junta directiva

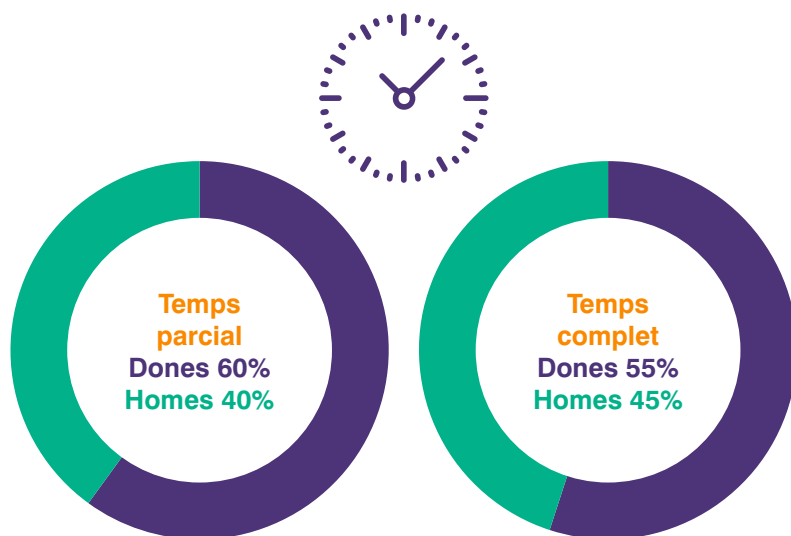

Personal contractat

95
persones contractades
2020

Les associacions juvenils participants en l'estudi generen quasi 100 llocs de treball, dels quals el 35% és a temps complet i el 65% a temps parcial (professorat de tallers, dinamitzadors i dinamitzadores culturals, etc.). Dins dels contractes de treball a temps complet, el 55% són dones i el 45% són homes, mentre que quan ens referim a contractes de treball a temps parcial, el 60% són dones i el 40% són homes.

Les associacions juvenils enquestades destinen a la partida de personal al voltant del 47% dels seus pressupostos. Aproximadament el 40% d'aquest cost de personal són impostos, que **tornen a les arques públiques quasi mig milió d'euros** en quotes de la Seguretat Social i l'IRPF.

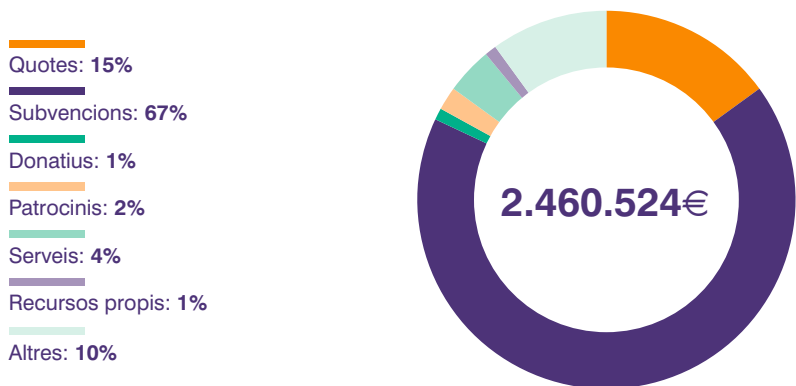
El moviment associatiu genera llocs de treball. Segons el *Center for Civil Society Studies* de la Universitat Johns Hopkins, el sector sense ànim de lucre ja és el que genera més ocupació en moltes de les economies industrials més avançades del món, ja que ocupa a 56 milions de treballadors i treballadores a jornada completa.

És probable que aquests percentatges augmenten a un ritme constant en els pròxims decennis a mesura que l'ocupació passe d'una economia de mercat molt automatitzada a una economia social que requereix el treball humà.

Ingressos totals

El 51% de les associacions participants en l'estudi ha aportat dades referents a les seues fonts de finançament. La xifra que obtenim és que el volum total d'ingressos de les associacions de les quals disposem de dades és de 2.460.524€.

Un 67% dels ingressos de les entitats participants provenen de subvencions públiques, un 15% s'obté a partir de les quotes i el 29% dels ingressos restants aglutinen prestació de serveis, donatius o la mobilització de recursos per part d'empreses.

Segons Ruiz Olabuénaga (1999)¹⁹, l'aportació total de les entitats sense ànim de lucre suposa el 4,6% del PIB espanyol i arriba a assolir el 5,9% en el cas que imputàrem el "treball" aportat pel voluntariat.

Segons la Fundación Lealtad, és necessari que l'origen dels fons de les associacions estiga diversificat. D'aquesta manera, l'associació assegura la seua independència en la presa de decisions sense estar subjecta a les directrius que puguem marcar la seua principal via de finançament. Un finançament diversificat assegura l'estabilitat i la continuïtat de l'entitat en el cas que alguna d'aquestes fonts d'ingressos desaparega. També és important que compte amb un mínim de finançament privat, que reflectisca el suport de la societat i li permeta cobrir unes mínimes despeses d'estructura per a la gestió de l'organització. En cap cas, els ingressos privats haurien de ser inferiors al 10% dels ingressos totals. Les organitzacions disposaran així d'una varietat de vies de finançament externes que afavorisquen la continuïtat de la seua activitat. Cap d'aquestes hauria d'aportar més del 50% dels ingressos totals de l'organització de forma continuada.

19. Ruiz, Olabuénaga (1999). *El Tercer Sector en España*. Madrid: El País.

Ingressos per subvencions

Local: 18%

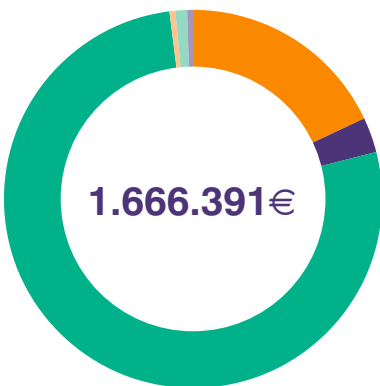
Diputació: 3%

Generalitat Valenciana: 77%

Altres comunitats autònomes: 0,5%

Estat: 1%

Europees: 0,5%

1.666.391€

El 34% de les entitats enquestades han aportat informació respecte a les subvencions que reben. Per a aquestes, la major part dels ingressos per subvencions procedeixen de subvencions autonòmiques (77%), mentre que el 18% són locals. A més distància es troben les subvencions de les diputacions (3%). Els darrers llocs els ocupen les subvencions estatals, amb un 1%, i provinents d'altres comunitats autònomes i europees, al voltant del 0,5% cadascuna.

Despeses

36 associacions participants a l'estudi han comunicat les despeses de la seua associació. Les dades recollides ens indiquen que el 47% de les despeses estan dirigides a sufragar despeses de personal, mentre que el 35% es destinen a desenvolupar les activitats pròpies del teixit associatiu juvenil. A continuació, trobem les despeses de manteniment de les entitats i altres, amb el 16% total, mentre que la difusió suposa el 2%.

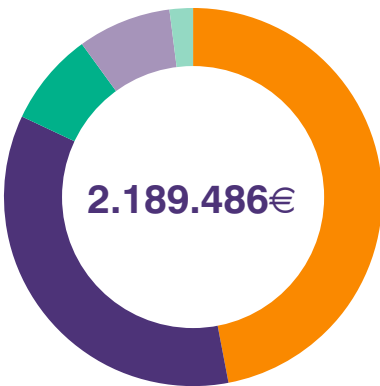
47% Personal

35% Activitats

8% Manteniment

8% Altres

2% Difusió

2.189.486€

Conclusions i propostes de futur

Els resultats d'aquest estudi són un punt de partida, una invitació a la reflexió sobre aspectes que van des de l'organització interna del moviment associatiu fins a la diversificació de les seues fonts de finançament. Recoïllim a continuació algunes idees i propostes a considerar:

- Les associacions hem de sistematitzar la recollida de dades sobre la nostra pròpia activitat i impacte, per a assolir la cultura de transparència i perquè les dades són una font d'informació objectiva que ens ajuda a prendre millors decisions respecte del futur en les nostres organitzacions. Una forma d'incentivar i facilitar aquesta acció seria que l'IVAJ incorporara en els seus processos la recollida de dades anual a través de la fitxa utilitzada en aquest estudi, per tal d'actualitzar i avaluar cada any les xifres de l'impacte associatiu sobre allò que aporten les associacions juvenils a la societat.
- Cal que l'Administració pública busque noves fórmules per simplificar i alleugerir la càrrega burocràtica i les exigències legals, fiscals, laborals o administratives de les associacions. És un repte de futur que facilitaria la gestió diària de les entitats i les ajudaria a ser més fortes i autònomes.
- En relació amb l'anterior punt, i per tal de fer front al repte de l'atomització que afebleix al teixit associatiu, caldria afavorir altres fórmules que apunten cap a l'enfortiment del moviment associatiu, com ara federar-se, fusionar-se o buscar l'empara d'altres entitats.
- Augmentar la base social de les associacions juvenils ens donarà legitimitat. Cal centrar-se en definir clarament entre els diferents tipus de compromisos quant a la participació de les persones en aquestes entitats. Això ens donarà una imatge més real de la situació de les organitzacions i del percentatge de població associada. A més, ens possibilitarà aconseguir informació per marcar estratègies de futur per a cadascun dels nivells de participació que podem trobar a les associacions juvenils: persones beneficiàries o consumidores, usuàries o associades.
- És molt important sistematitzar la informació respecte a les vies de finançament de les entitats, ja que ens hem d'acostumar al fet que els ingressos s'obtinguen de fonts diversificades. Aquesta és una manera de garantir l'autonomia i la independència de les associacions juvenils.
- Les associacions juvenils aporten recursos, hores de treball no valora-

des, gestionen projectes i serveis públics, multipliquen recursos, etc. Per tant, també cal destacar la importància de construir un relat compartit entre totes les associacions juvenils que transcendisca el relat individual de cada associació, d'acord amb les dades arreplegades, que donarà força i legitimitat al moviment associatiu.

- Cal aprofitar la funció pedagògica de les associacions i garantir que les nostres entitats siguin espais que eduquen en la igualtat. Les associacions són instruments de relació social i una eina eficaç per a conscienciar, educar, mobilitzar, empoderar i organitzar les persones al voltant de valors.²⁰

En definitiva, les associacions són el cor dels nostres pobles i el motor necessari per a la transformació social. Necessitem organitzacions per a seguir construint una societat plural, democràtica i solidària, mantenint les seues funcions per a continuar provocant l'acció, transformar i cohesionar la comunitat.

20. *Teixidores: dones al moviment associatiu* (2021). Fundació Horta Sud.

Bibliografia

Alberich, Tomás (2007). Asociaciones y Movimientos Sociales en España: Cuatro Décadas de Cambios. Revista de estudios de juventud, 76, 4. Madrid: Injuve.

Ariño, Albert; Albert, Maria (2003). L'associacionisme a l'Horta Sud, Estudi de la societat civil formal en l'àmbit Comarcal. Torrent: Fundació Horta Sud.

Baròmetre del CIS núm 3195 de novembre de 2017.

Drucker, Peter (1999). Las Nuevas Realidades. Barcelona: EDHASA.

Liikanen, Erkki (2003). La Economía Social y El Tercer Sector. España y el Entorno Europeo. Madrid: Libre Editorial y Fundación ONCE.

Plataforma del voluntariado de España (2018). La acción voluntaria en 2018. Madrid: Plataforma del voluntariado de España.

Ruiz, Olabuénaga (1999). El Tercer Sector en España. Madrid: El País.

Salamon, Lester.; Wojciech, Sokolowski (2004). Global Civil Society: Dimensions of the Nonprofit Sector. USA: Kumarian Press.

Vilnitzky, Mariana (2019). La economía con la vida en el centro. Alternativas económicas, 73, pp. 6. Madrid: Alternativas económicas.

Merino Pareja, R. (2006). Participación y asociacionismo de los jóvenes en Europa. Tendencias sociales y retos sociopolíticos. Revista Internacional de Sociología (Vol. LXIV, núm 43), 193-215.

Hopenhayn, M. (2007). Juventud y política pública: un binomio por armar. Ponencia del Colectivo Latinoamericano de Jóvenes promotores en Juventud y Comisión Económica para América Latina y El Caribe, en el Congreso FLACSO 50 años.

Gràcies a les associacions juvenils participants

1. ACD LA HOYA
2. AEGEE-CASTELLÓ
3. AFA MURO I COMARCA (ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS DE MALALTS D'ALZHEIMER I ALTRES DEMÈNCIES DE MURO I COMARCA)
4. AGRUPAMENT ESCOLTA BORRIANA
5. ASOC JUVENIL COORDINADORA VALENCIANA DE ESTUDIANTES -COVAES-
6. ASOC VALENCIANA DE ESTUDIANTES (ASVAES)
7. ASOC. CENTRE JUVENIL PORTA OBERTA (CJSPO)
8. ASOCIACIÓN CINEMATOGRAFICA JUVENIL LA SIMULACIÓN
9. ASOCIACIÓN GRUPO SCOUT BITÁCORA
10. ASOCIACIÓN GRUPO SCOUT EDELWEISS
11. ASOCIACIÓN GRUPO SCOUT TIMBIRAS
12. ASOCIACIÓN JUVENIL GRUPO SCOUT TATANKA 658 SAN ANTONIO DE BENAGÉBER
13. ASSOC. I CONGREGACIÓ JUVENIL LLUÏSOS ALMASSORA
14. ASSOCIACIÓ CONSCIENCIA'T
15. ASSOCIACIÓ CULTURAL BANDA UJI
16. ASSOCIACIÓ D'ESPLAIS DE CASTELLÓ (AECA)
17. ASSOCIACIÓ ESPLAIS VALENCIANS
18. ASSOCIACIÓ MOSAIC MANUEL
19. ASSOCIACIÓ QUERA
20. CASDA. ASSOCIACIÓ CIUTADANA CONTRA LA SIDA DE CASTELLÓ
21. CENTRO JUVENIL ENTRE AMICS
22. CENTRO JUVENIL SAN JOSE OBRERO
23. CENTRO JUVENIL TUCUMÁN 7
24. CJC, CONSELL DE LA JOVENTUT DE CARCAIXENT
25. CONSELL DE LA JOVENTUT D'ALZIRA
26. CONSELL DE LA JOVENTUT D'ALACANT - CJA
27. CONSELL DE LA JOVENTUT DE CASTELLÓ
28. CONSELL DE LA JOVENTUT DE MISLATA
29. CONSELL DE LA JOVENTUT DE XÀTIVA
30. CONSELL LOCAL DE LA JOVENTUT D'ONTINYENT - CLJO
31. CONSELL VALENCIÀ DE LAJOVENTUT
32. CRUZ ROJA ALDAIA
33. CRUZ ROJA CASTELLON

34. ERASMUS STUDENT NETWORK UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
35. ESPAI VIOLETA DE MISLATA
36. EXPLORADORES NAZARET
37. FEDERACIÓ D'ASSOCIACIÓ D'ALUMNES FADES
38. FEDERACIÓ DE CASES DE JOVENTUT DE LA CV
39. FEDERACIÓ D'ESCOLTISME VALENCIÀ
40. FEDERACIÓN DE CENTROS JUVENILES DON BOSCO CV
41. FEDERACIÓN VALENCIANA DE ESTUDIANTES (FAAVEM)
42. FESORD CV
43. FILLI DEI ASOCIACIÓN JUVENIL
44. FRIDAYS FOR FUTURE ALICANTE - JUVENTUD POR EL CLIMA ALICANTE (FRIDAYS FOR FUTURE ALICANTE O FFF ALICANTE)
45. GRUP EXCURSIONISTA RATOT
46. GRUP SCOUT FRUMENTI
47. GRUP SCOUT MAFEKING 167 ONTINYENT
48. GRUP SCOUT SANT FRANCESC
49. GRUPO CULTURAL LA LLUNA
50. GRUPO MARISTA SCOUT BROWNSEA
51. GRUPO SCOUT ALBA
52. GRUPO SCOUT AMAROK
53. GRUPO SCOUT IMPEESA BUÑOL
54. GRUPO SCOUT LA CAÑADA
55. GRUPO SCOUT SANTÍSIMO SALVADOR
56. HELPING EXCHANGE STUDENTS (ESN CASTELLÓN)
57. IV GRUP SCOUT L'ALFÀS DEL PI 678
58. JOVES D'ESQUERRA UNIDA DEL PAÍS VALENCIÀ (JEUPV)
59. JOVES PV - COMPROMÍS
60. JOVES SOCIALISTES DEL PAÍS VALENCIÀ (JSPV)
61. JUNIORS ALMUSSAFES
62. JUNIORS ATALAIA XÀTIVA
63. JUNIORS LLAÇADA
64. JUNIORS MD LA PURÍSSIMA
65. JUNIORS MOVIMENT DIOCESÀ
66. JUNIORS MOVIMENT DIOCESÀ
67. JUNIORS MOVIMENT DIOCESÀ LA SENDA
68. MOVIMENT ESCOLTA DE VALÈNCIA - MEV
69. MOVIMIENTO CONSOLACIÓN PARA EL MUNDO (MCM)
70. NUEVAS GENERACIONES CASTELLÓN

- 71. OJE - ORGANIZACIÓN JUVENIL ESPAÑOLA
- 72. ONIRIA JOVEN
- 73. SCOUTS DE ALICANTE - MSC
- 74. SCOUTS DE CASTELLÓ
- 75. SCOUTS VALENCIANS FEDERACIÓ D'ESCOLTISME DE CASTELLÓ,
VALÈNCIA I ALACANT
- 76. XARANGA JALEO JALEO CARCAIXENT
- 77. YMCA

GENERALITAT
VALENCIANA

ANY EUROPEU
DE LA JOVENTUT

IVAJ

Institut Valencià
de la Joventut

observatorijove

Fundació Horta Sud |

